

Collegevoorstel

Onderwerp **Raadsvoorstel instemming meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk**

Registratienr 5467037

Steller/telnr.

5.1.2e

Bijlagen 2

Fatale datum 12-1-2015

Portefuillehouder

Den Oudsten Overlegd met Jan Kleine

Voorstel voor agendering

Discussiedeel Conformdeel

Classificatie

Openbaar Intern Vertrouwelijk Geheim

Publiciteit

Persbericht Persconferentie:

Geen publiciteit, want

Voorgesteld collegebesluit

Het college besluit

1. de raad voor te stellen in te stemmen met het meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen, behoudens de omvorming van de regeling waardevermeerdering.
2. het raadsvoorstel daartoe vast te stellen.

Samenvatting

De Nationaal Coördinator Groningen heeft samen met de bestuurders en maatschappelijke organisaties gewerkt aan de plannen voor de komende vijf jaar om de aardbevingen het hoofd te kunnen bieden. Hierbij is uitvoerig gekeken wat er moet gebeuren en in welke volgorde. In het meerjarenprogramma 'Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen' zijn deze plannen uitgewerkt. Op 4 november 2015 heeft de Nationaal Coördinator Groningen het meerjarenprogramma gepresenteerd.

Het conceptprogramma is in november besproken met de maatschappelijke en bestuurlijke organisaties. Op 18 december 2015 heeft het Kabinet ingestemd met het Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). De colleges van B&W van de twaalf gemeenten en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen hebben tevens ingestemd met het Meerjarenprogramma (behoudens met aanpassing van de regeling waardevermeerdering). Dit voorstel vormt de afronding van de besluitvorming.

B&W-besluit d.d.:

Vervolg voorgesteld collegebesluit

Agendering collegevergadering

Datum

Discussie Conform

Gemeentesecretaris

Paraaf

Datum

Portefuillehouder

Paraaf

Datum

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Aanleiding en doel

De aanleiding om een meerjarenprogramma aardbevingen op te stellen vindt zijn oorsprong in de missie van de Nationaal Coordinator Groningen: een planmatige en daadkrachtige regie en sturing op een duurzame versterking en vernieuwing van het aardbevingsgebied, opdat deze regio weer veilig en sterker dan ooit een nieuwe balans vindt tussen gaswinning en een versterkte gebiedsidentiteit en gebiedskwaliteit met nieuwe economische kansen en een leefbare en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving.

Voor dit Meerjarenprogramma is deze missie kort maar krachtig vertaald in: Samen bouwen aan een aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen. Dit resulteert in de volgende hoofddoelen:

1. Bewoners, ondernemers en organisaties voelen zich veilig in de gebouwen en de omgeving waar ze wonen, leven, werken.
2. Zodra schade ontstaat, wordt deze snel en afdoende verholpen. Daarbij kunnen bewoners, ondernemers en organisaties een beroep doen op begeleiding en flankerende maatregelen.
3. Bewoners, ondernemers en organisaties krijgen de mogelijkheid actief betrokken te zijn bij de toekomstige vormgeving van hun omgeving.
4. De activiteiten dragen bij aan het versterken van de economische structuur en de arbeidsparticipatie in het gebied.
5. De ingrepen in het gebied dragen bij aan het vergroten van de toekomstbestendigheid van de (gebouwde) omgeving, in de zin van energiezuinig maken, levensloopbestendig maken en rekening houden met de demografische ontwikkelingen (ontgroening en vergrijzing).

Met deze visie voor het gebied voor 2025 geeft de NCG invulling aan de vier sporen die in het bestuursakkoord tussen Rijk en regio zijn afgesproken, te weten (1) veiligheid en preventief versterken, (2) schadeafhandeling en waardevermeerdering, (3) verbetering van de leefbaarheid en (4) economische perspectief. Deze vier sporen sluiten volledig aan op de programmalijnen van de Commissie Meijer.

Kader

De Nationaal Coordinator Groningen (NCG) heeft van het kabinet de opdracht gekregen om het Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen te maken en stuurt de uitvoering aan. De NCG geeft leiding aan de publieke regie. Deze regie is noodzakelijk om de aanpak van schadeherstel, versterking en energietransitie "de drieslag" te versnellen, verbreden en intensiveren. Daarnaast koppelt de NCG deze maatregelen zoveel mogelijk aan de toekomstkansen voor het gebied. De NCG gaat niet over de gaswinning. Besluiten daarover worden door de minister van Economische Zaken genomen. Deze besluiten zijn uiteraard wel degelijk van grote betekenis voor het functioneren van de NCG en de inhoud van het Meerjarenprogramma. De opdracht, rol en verantwoordelijkheid van de NCG is verder beschreven in de aanvulling op het bestuursakkoord "Vertrouwen op herstel, Herstel van vertrouwen", onderdeel Overheidsdienst Groningen, het Instellingsbesluit en in het document "Governance programma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen". Daarnaast zijn er aparte afspraken gemaakt met en voor de Stad Groningen.

Op 4 november 2015 presenteerde de NCG het meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen. In aanloop naar de bijeenkomst van de regionale stuurgroep van 25 november j.l. hebben wij de visie van de gemeente Groningen op het concept- programma (kenmerk 5386302) gegeven. In deze zienswijze zijn de wensen en bedenkingen van uw raad van Groningen verwerkt, zoals geuit op 18 november jl. De colleges van de 12 gemeenten, het college van Gedeputeerde Staten en de Ministerraad zijn gevraagd in te stemmen met het definitieve programma. Dit heeft in december plaatsgevonden, en de Minister van Economische Zaken heeft vrijdag 18 december 2015 middels een brief aan de Tweede Kamer het meerjarenprogramma gepubliceerd. Met uw brief van 22 december 2015 (5423947) heeft u de raad daarover geïnformeerd. Dit voorstel vormt de afronding van de besluitvorming op de verschillende niveaus.

Mogelijke oplossingen

Uw college heeft het vertrouwen uitgesproken dat de voorgestelde werkwijze, met de onzekerheden die er zijn en de ervaring die op moet worden gedaan, de ruimte biedt om met de bewoners, ondernemers, instellingen en overheden de aanpak te vervolmaken. In de besprekingen met de raad is dit vertrouwen ook door de raad bevestigd. Wij stellen uw raad dan ook voor om met het meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen in te stemmen.

Een groot deel van de zienswijze wordt beantwoord in het aangepaste meerjarenprogramma. Dat betreft onder meer:

- verbetering van de procedures van schade-afhandeling
- reparatie tijdelijke waardevermeerderingsregeling
- instellen loket voor bewoners en ondernemers
- voortzetting scholenonderzoek
- voortzetting onderzoek exemplarische gebouwen
- onderzoek naar hoogbouw/gestapelde bouw
- aandacht voor de kwetsbaarheid van het cultuurhistorisch erfgoed, zowel voor wat betreft de gebouwen als de openbare ruimte
- onderzoek naar kritische infrastructuur

- helderheid over een actueel toetsingskader (i.c. 'witte' NPR per 1-1-2016)
- aanzetten voor 'kansrijk Groningen', w.o. bijdrage energietransitie en kennisontwikkeling.

Regelingen

De gemeente Groningen steeds kritisch geweest op de regeling waardevermeerdering. Inwoners van de gemeente Groningen kwamen voor deze regeling niet in aanmerking. Hoewel de minister tegen het advies van de regionale overheden in heeft aangegeven de regeling te zullen beëindigen, is wel besloten de ongelijkheid die nu bestaat te repareren. Dit betekent dat de regeling met terugwerkende kracht alsnog van toepassing wordt op inwoners van de gemeente Groningen. Hiermee wordt voor dit instrument recht gedaan aan het uitgangspunt van gelijke monniken, gelijke kappen. Wie schade heeft opgelopen voor 31-12-2015 kan dat tot uiterlijk 31-1-2016 melden. Vanaf het moment dat de schade erkend is (en minimaal duizend euro bedraagt) heeft de verzoeker nog een maand om een aanvraag voor de waardevermeerderingsregeling in te dienen. Bij inwoners met reeds erkende schade geldt dat een waardevermeerderingsaanvraag voor 31-1-2016 moet worden ingediend.

De NCG maakt een nieuw instrument voor verduurzaming. Uitgangspunt is dat woningeigenaren die overlast gaan ondervinden doordat hun woning moet worden versterkt een vergoeding kunnen aanvragen voor verduurzamingsmaatregelen (zoals energiebesparende voorzieningen en decentrale energieopwekking). Provincie en gemeenten vinden dat geld beschikbaar moet komen om de huidige regeling te continueren voor alle inwoners die erkende schade (meer dan € 1.000,--) aan hun huis hebben (ongeacht de woonplaats). Over de toekomst van de waardevermeerderingsregeling is geen overeenstemming is bereikt met de regio. U kunt dit in regionaal verband onder de aandacht (blijven) brengen van het kabinet en de Tweede Kamer.

U heeft aangegeven scherp te blijven op instandhouding van de nieuwbouwregeling zoals deze nu voor de gemeente Groningen van kracht is. Deze regeling is voor de stedelijke ontwikkeling en de economische continuïteit in de stad van groot belang.

Duidelijkheid over normen en richtlijnen

Een belangrijk deel van de zienswijze van de gemeente ging in op de noodzaak van helderheid in 'rekenregels'. In de Kamerbrief Gaswinning Groningen en meerjarenprogramma NCG geeft de Minister aan dat het kabinet het voorstel van de NCG om de nieuwe versie van de Nationale Praktijkrichtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen ('witte NPR') zo snel mogelijk aan te wijzen in de ministeriële regeling 'Regeling Bouwbesluit' overneemt. Gelet op het advies van SodM om de modelmatige methodiek te hanteren en het advies van de Commissie Meijdam om uit te gaan van een onafhankelijke en 'gereviewde' kaart, vindt ook de minister dat op korte termijn één gedragen en onafhankelijk verankerde methodiek noodzakelijk is. Alle partijen (NAM, SodM, KNMI en TNO) hebben aangegeven zich hiervoor op korte termijn maximaal te zullen inspannen, zodat het nieuwe winningsplan, het meerjarenprogramma van de NCG en de NPR op eenzelfde methodiek kunnen worden gebaseerd. Voor de Stad is het aanstaande toetsingskader voor de hoog risico bouwelementen, zoals ornamenten, gevelconstructies en schoorstenen van belang.

Onafhankelijkheid

In het debat met de raad kwam de noodzaak van onafhankelijkheid ten opzichte van de NAM nadrukkelijk naar voren. Dit heeft niet direct geleid tot nieuwe keuzes in de procesgang, anders dan de arbiter bij complexe schadegevallen. De minister erkende bij de presentatie van het MJP de spanning en benadrukt het belang van onafhankelijkheid en de publieke regie.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn sinds augustus relevante stakeholders geïnformeerd en geconsulteerd, zoals de corporaties, de kennisinstellingen en de Economische Koepel. Deze stakeholders hebben wij uitgenodigd mee te denken en te reageren waar nodig en waar mogelijk. De stakeholders hadden via de functionele werkconferenties (zoals de Veiligheidsregio) ook een rechtstreekse lijn met de NCG.

Het MJP kende geen formele zienswijze procedure. Rond 18 november werden de maatschappelijke organisaties, verenigd in het Gasberaad, in gelegenheid gesteld te reageren. Voor bewoners was op 4 november een plenaire bijeenkomst georganiseerd, en houden enkele gemeenten aanvullende bijeenkomsten. Reacties konden wel te allen tijde worden ingediend bij de NCG.

Voor de inwoners van de stad was de bespreking in de raadscommissie op 18 november een gelegenheid om in te spreken.

Financiële consequenties

De kansrijkheid van het programma hangt af van de beschikbare middelen. Gemeenten en provincie hebben daartoe bij het rijk een dringende oproep gedaan. De minister stelt met de regio vast dat er aanvullende middelen nodig kunnen zijn om daar waar de bestaande budgetten voor versterking leefbaarheid en kansrijk Groningen binnen het €1,2 miljard-pakket en de betreffende overheidsbegrotingen tekort schieten toch toekomstbestendig te investeren. De minister heeft daarom de NCG gevraagd inzichtelijk te maken wat de omvang is van deze eventueel benodigde middelen voor onder meer onderwijs, zorg, cultureel erfgoed en openbare ruimte en toegezegd dat hij op basis daarvan waar nodig dekking zal zoeken. Daarmee wordt voorkomen dat per dossier onderhandelingen met de NAM moeten worden gevoerd.

De regio hecht eraan te benadrukken dat de noodzakelijke maatregelen en activiteiten, en de daaraan gekoppelde aanpak leidend en maatgevend zijn voor de kosten. Het gaat in het MJP nadrukkelijk om méér dan schadeherstel en versteviging. Het Kansrijke deel van het MJP komt tegemoet aan onze nadrukkelijke wens om het gebied een duurzaam en economisch toekomstperspectief te bieden en te borgen. Een goed voorbeeld hierbij is het streven om (te versterken) gebouwen zoveel mogelijk energiezuinig te laten maken.

De activiteiten die in het meerjarenprogramma zijn opgenomen en plaatsvinden in Groningen worden bekostigd door de NCG, danwel de NAM. Wij zullen een werkplan opstellen samen met de NCG, om goed uitvoering te kunnen geven aan het programma, zowel in de verantwoordelijkheden (wie doet wat) en de bekostiging daarvan.

Overige consequenties

---

geen

Ambtelijk advies (weging mogelijkheden, draagvlak en consequenties)

Het vaststellen van het MJP door Kamer, Staten en raad was het vertrekpunt aan het begin van het proces. Het is aan de colleges om uiteindelijk de keuze te maken om het MJP ook ter instemming aan de raad voor te leggen. Ondanks dat de raad reeds 2x zich heeft uitgesproken over het MJP adviseren wij uw college om ook de raad te laten instemmen, met uitzondering van de aanpassing van de waardervermeerderingsregeling na 31-12-2015.

Dit geeft de raad ook nog de mogelijkheid moties in te dienen.

Wel is het programma op 1-1 in uitvoering gegaan, en is het een samenwerking van 14 partijen (Rijk, provincie, 12 gemeenten): eventuele opmerkingen of bijsturing zou dan op de volgende jaarschijf gericht moeten zijn.

Publiciteit

Onderdeel reguliere persconferentie

Vervolg

Dit voorstel vormt de afronding van de besluitvorming op de verschillende niveaus. De Tweede Kamer zal naar verwachting eind januari de kamerbrief Gaswinning Groningen en meerjarenprogramma NCG bespreken.